

## A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM  
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM  
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.  
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

## A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

**Bács-Kiskun:** NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)  
**Baranya/Somogy/Tolna:** HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)  
**Békés:** BORDÁSNÉ MUNDRUCZ CSILLA (Petőfi Utcai Általános Iskola, Békéscsaba)  
**Borsod-Abaúj-Zemplén:** ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)  
**Budapest:** **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)  
**Dél-Pest:** GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)  
**Észak-Buda:** GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)  
**Észak-Pest:** KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)  
**Kelet-Pest:** MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)  
**Nyugat-Buda:** FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)  
**Csongrád:** BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)  
**Fejér:** BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)  
**Győr-Moson-Sopron:** CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)  
**Hajdú-Bihar:** KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)  
**Heves/Nógrád:** LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)  
**Jász-Nagykun-Szolnok:** TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)  
**Komárom-Esztergom:** MÉSZÁROSZÉBET NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)  
**Pest megye – délkelet:** MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)  
**Pest megye – délnyugat és észak:** DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)  
**Szabolcs-Szatmár-Bereg:** TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)   
**Vas/Zala:** BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)  
**Veszprém:** KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

*Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.*

## BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®



BOLYAI FARKAS



BOLYAI JÁNOS

**2016/17.**  
**ORSZÁGOS DÖNTŐ**  
**3. OSZTÁLY**

### A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke  
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

### A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár  
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár  
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

### A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár  
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

### A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

### A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár



<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

**Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.**

- Mely keresztnevek, becenevek hiányoznak a mesék címeiből?  
Gyöngyvirág ... / Babszem ... / Bolond ... / ... kovács / Király kis ...  
(A) Istók (B) Jankó (C) Mátyás (D) Miklós (E) Palkó
- Kire mondjuk, hogy: *nem ejtették a feje lágyára?* Mit jelent ez a szólás?  
(A) nagyon vigyáztak rá kiskorában (B) nem csapták be  
(C) nem bántak vele szigorúan (D) megvan a magához való esze  
(E) megkomolyodott, benőtt a feje lágya
- Pótoljátok a *Kacor király* című mese részletének hiányzó rövid vagy hosszú mássalhangzóit, majd jelöljétek meg az igaz állításokat!  
Sze\_é\_y macska mehe\_e\_vi\_á\_á. E\_indult\_na\_y búsan, kimen\_ a  
fa\_ubó\_, bódor\_o\_erre, arra, mindenfe\_é, a\_tán\_e\_y hídhoz ér\_...  
(A) A beírható betűk: g, l, n, sz, t. (B) Az y elé mindig ugyanaz a betű illik.  
(C) A legtöbb kiegészítendő szó a Milyen? kérdésre válaszol.  
(D) Az első szónak öt megoldása is lehet. (Persze a szövegbe csak egy illik.)  
(E) Három szóban kellett hosszú mássalhangzót írni.
- Az alábbi mondatot is a *Kacor király* történetéből idéztük szótagokra bontva. Összesen hány szóban van elválasztási hiba?  
*Me-gij-ed a ró-ka, s vis-sza-for-dul, néz-i a macs-kát, nem tud-ja el-gon-dol-ni, ki vagy mi le-het, i-lyen ál-lat-ot még nem lát-ott.*  
(A) 4 (B) 5 (C) 6 (D) 7 (E) 8
- Mely szópárok felelnek meg egy-egy oda-vissza olvasható szónak?  
(Például: akadály – bö → *gát – tág*)  
(A) veszteség – vízi állat (B) égtáj – házhely (C) létezik – világtalan  
(D) végtag – mulatság (E) tisztít – fanyar gyümölcs
- Egy népmeséből idézünk. Mit jelent a benne szereplő **ízibe** szó?  
„Mikor megéhezel, csak hívjál oda engem, s mondd nekem:  
Kedves kecském, jer ide, teríts asztalt ízibe.”  
(A) izlésesen (B) finomat (C) késlekedés nélkül  
(D) pitvarba (E) ügyesen
- Melyik szó két egymás melletti mássalhangzója közé lehet egy betűt úgy beilleszteni, hogy egy újabb értelmes szót kapjunk? (Pl.: *mert* → *merít*)  
(A) kert (B) napra (C) este (D) kamra (E) mente

- Keressétek meg az összes legalább kétbetűs szót (lehet toldalékos is) az alábbi szóban, majd jelöljétek meg a hozzájuk kapcsolódó igaz állításokat! Csak egymás mellett álló betűk alkothatnak szavakat.

T E R E M T E T T E

- (A) Legalább 9 ilyen szót lehet találni. (B) Négybetűsből van a legtöbb.  
(C) Az egyik szó *Mi?* és *Mit csinál?* kérdésre is felelhet.  
(D) Van köztük két olyan szó, amely oda-vissza olvasva ugyanaz.  
(E) A talált szavak között van olyan, amelyik háromszor is előfordul.
- Mely szavakba lehet a kipontozott helyre egy állat nevét beírni úgy, hogy értelmes szót kapjunk? (A pontok száma megfelel a hiányzó betűk számának; a kétjegyű mássalhangzókat két pont jelöli.) Példa: pa.... → **paróka**  
(A) ga.... (B) go....og (C) g..ös (D) ga..ca (E) g..e
- Melyik szó rakható ki a helyesen írt szavak **második** betűiből?  
papagály, mejik, iflyú, erélyes, eséj, siráj, bója, akadály, kastély, osztáj  
(A) arasz (B) fióka (C) esik (D) róka (E) foka
- Mely szavakból rakható ki egy madárnév az összes betű felhasználásával?  
(A) anyák (B) vérbe (C) gerince (D) ócska (E) akarsz
- Mely szótagok hiányoznak az alábbi szólásokból, kifejezésekből?  
Ki\_ja az \_ját. Ki\_ja a próbát. Ki\_ti a nyelvét. Ki\_a hámból.  
(A) ál (B) ön (C) út (D) rüg (E) ad
- Melyik állatnév illik a felsorolt szavak valamelyikéhez?  
-hír -éhség -piac -lencse  
(A) fecske (B) béka (C) gólya (D) bolha (E) farkas

**A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!**

- Milyen emberre mondjuk azt, hogy *nincs sütnivalója*? És vajon mi lehet ennek a szólásnak az eredete? Hogyan függhet össze a jelentésével?  
a) Adjátok meg a szólás jelentését!  
b) Találjatok ki egy történetet, amely megmagyarázza a szólás keletkezését!